

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 8 juni 2023

Zaaknummer : 1166152
Team : Ruimtelijk Beleid Heemstede
Portefeuillehouder : A.H.A. Grummel
Openbaarheid : Actief openbaar

ONDERWERP

Actualisatie 'Nota bodembeheer, deelnemende gemeenten Omgevingsdienst IJmond'.

SAMENVATTING

Om toezicht te kunnen houden op bodemactiviteiten en zo de kwaliteit van de bodem blijvend beschermen, actualiseren we dit jaar de Nota Bodembeheer. Deze nota geldt als praktische richtlijn voor het hergebruik van vrijkomende grond en baggerspecie op landbodem. Het ontwerp van deze nota lag zes weken ter inzage. Gedurende deze periode ontving de Omgevingsdienst IJmond geen zienswijze op het voorgestelde beleid. De Nota Bodembeheer 2024-2033 wordt ongewijzigd aan de raad aangeboden voor besluitvorming.

JURIDISCH EN BELEIDSKADER

De inwerkingtreding van de Omgevingswet op (vooralsnog) 1 januari 2024 betekent dat de gemeente het bevoegd gezag wordt voor de gehele milieu-hygiënische bodemkwaliteit van de bodem. Het huidige bodembeleid dient hierop geactualiseerd te worden.

BESLUIT B&W

1. De raad voor te stellen 'de Nota Bodembeheer, deelnemende gemeenten Omgevingsdienst IJmond' vast te stellen voor het grondgebied van Heemstede;
2. De raad voor te stellen deze nota in te laten gaan op de dag dat de Omgevingswet in werking treedt, vooralsnog op 1 januari 2024;
3. De raad voor te stellen op dezelfde datum de bestaande Nota Bodembeheer in te trekken;
4. Het voorstel voor te leggen aan de commissie Ruimte om advies te geven aan de raad (A-stuk).

BESLUIT RAAD

De raad van de gemeente Heemstede;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 maart 2023

besluit:

1. De Nota bodembeheer, deelnemende gemeenten Omgevingsdienst IJmond' vast te stellen voor het grondgebied van Heemstede.

2. Deze nota in te laten gaan op de dag dat de Omgevingswet in werking treedt, vooralsnog op 1 januari 2024.
3. Op dezelfde datum de bestaande Nota Bodembeheer in te trekken.

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

AANLEIDING

Wonen, werken en recreëren. Iedereen maakt gebruik van de bodem. De gemeente wil de kwaliteit van de bodem nu en in de toekomst goed beschermen. Daarom gelden voor bodemactiviteiten naast landelijke ook lokale regels. Deze regels staan beschreven in de Nota Bodembeheer regio IJmond 2016-2026, een praktische richtlijn voor het hergebruik van vrijkomende grond en baggerspecie op landbodem. Deze regels actualiseren we, om ook na de invoering van de Omgevingswet de kwaliteit van de bodem blijvend te beschermen.

De inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft voor gemeenten op het gebied van bodem tenminste twee belangrijke gevolgen.

- De gemeente wordt het bevoegd gezag voor de gehele milieu-hygiënische bodemkwaliteit voor de bodem. Momenteel is de Provincie Noord-Holland het bevoegd gezag voor de Wet bodembescherming. Dit betreft werkzaamheden in, en het saneren van sterk verontreinigde grond. De gemeente is wel al het bevoegd gezag met betrekking tot het Besluit bodemkwaliteit, namelijk het werken in en het toepassen van (maximaal) licht verontreinigde grond.
- Beleid dat voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt vastgesteld geldt als vigerend beleid en gaat automatisch over naar het tijdelijk deel van het omgevingsplan van de gemeente. Dit geldt overigens niet alleen voor het bodembeleid maar voor alle beleidsregels en verordeningen over de fysieke leefomgeving.

Uitstel Omgevingswet

Onlangs werd bekend dat de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt uitgesteld naar 1 januari 2024. Daarmee verschuift ook het moment waarop de Nota Bodembeheer van kracht wordt. Wel kiezen we ervoor om de vaststelling van de Nota Bodembeheer voort te zetten.

MOTIVERING

Na vaststelling van de nota, is de gemeente ook volgens de regels van de Omgevingswet in staat om toezicht te houden op bodemactiviteiten.

De actualisatie brengt enkele wijzigingen met zich mee, onder meer door praktijkervaringen in de afgelopen jaren en voortschrijdend inzicht. Via de voorgestelde beleidswijzigingen wordt de bodem beter beschermd en is het mogelijk om de bodemactiviteiten beter te kunnen controleren. Een aantal belangrijke wijzigingen:

- De nulnorm voor asbest in de bovengrond die momenteel geldt voor enkele gevoelige bestemmingen, geldt straks voor alle gevoelige bestemmingen.

- De beleidsregel over bijmengingen in grond zoals steenachtige materialen/hout is aangevuld met plastic-achtige materialen. Dit moet hergebruik van grond waar plastic in zit zoveel als mogelijk beperken of voorkomen.
- Een meldingsplicht voor het toepassen van staalslakken. Om gemakkelijk en snel inzicht te krijgen in alle wijzigingen in het lokale bodembeleid zijn deze samengebracht en beschreven in de bijlage 'Beleidswijzigingen beleid per regio'

Deze nota treedt in werking op de dag dat de Omgevingswet in werking treedt.

Het alternatief is om de Nota Bodembeheer niet vast te stellen en dit pas te doen na de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dit heeft als gevolg dat het bodembeleid en de daar bijhorende bodemregels geen onderdeel uitmaken van het tijdelijke deel van het Omgevingsplan. De vigerende Nota Bodembeheer blijft van kracht.

Kanttekening

Wanneer de Nota Bodembeheer 2024-2033 niet voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt vastgesteld, blijft het vigerende bodembeleid van kracht. De Nota Bodembeheer maakt dan geen onderdeel uit van het tijdelijke deel van het Omgevingsplan. In de praktijk betekent dit dat er getoetst moet worden aan de regels van de Omgevingswet en de regels uit de bestaande Nota Bodembeheer. Hierdoor kunnen interpretatieverschillen ontstaan.

Een ander risico is dat de beleidsregels, die meekomen met de verschuiving van het bevoegd gezag van de provincie naar de gemeente, niet zijn geborgd in het gemeentelijke beleid. Deze beleidsregels moeten dan op een later moment alsnog worden vastgesteld. Het gaat hier om de regels die nu onder de Wet bodembescherming vallen.

FINANCIËN

De Nota Bodembeheer geldt als praktische richtlijn voor het hergebruik van vrijkomende grond en baggerspecie op landbodem. Omdat de actualisatie beleidsneutraal is, heeft dit geen financiële gevolgen voor de uitvoering van de bodemtaak door gemeente Heemstede.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet, verschuift het bevoegd gezag Wet Bodembescherming van de Provincie naar gemeenten. Met de Nota Bodembeheer is de gemeente voorbereid op deze nieuwe taak.

Over de bekostiging van deze nieuwe taak, de financiële gevolgen en het behoud van de benodigde expertise vinden momenteel nog gesprekken plaats en wordt landelijk een monitoring opgestart. De monitoring moet een landelijk beeld geven

van het effect van de inwerkingtreding van de Omgevingswet op de omvang en uitvoering van deze bodemtaken.

In aanvulling op de landelijke afspraken bodem en ondergrond 2023-2030 maakte Provincie Noord-Holland in november 2022 bekend dat zij voor 2023 de dekking van de kosten van de bodemtaken continueren, zoals zij deze ook in 2022 aan omgevingsdiensten beschikbaar stelde. Hiermee kunnen gemeenten de noodzakelijke aanpak van bodemverontreinigingen continueren.

PLANNING/UITVOERING

Het beleid uit de nieuwe Nota bodembeheer gaat in op de dag dat de Omgevingswet ingaat. Het oude beleid komt dan te vervallen.

De Omgevingsdienst IJmond voert het beleid uit namens gemeente Heemstede.

SAMENWERKING EN COMMUNICATIE

De Nota Bodembeheer is geactualiseerd in samenwerking met de gemeenten binnen het werkgebied van Omgevingsdienst IJmond. De ontwerp Nota Bodembeheer lag zes weken ter inzage, zodat belanghebbende hun input konden geven. Wij hebben gedurende deze periode geen zienswijzen ontvangen.

Na het vaststellen van de Nota Bodembeheer 2024-2033 vindt er geen actieve communicatie plaats. De Nota wordt ter informatie aangeboden op de website van Omgevingsdienst IJmond, via www.odijmond.nl, waar het na het ingaan van de Omgevingswet de huidige versie vervangt.

DUURZAAMHEID

De Nota Bodembeheer draagt bij aan duurzaam bodembeheer. De Nota Bodembeheer regelt onder meer dat vrijkomende grond en baggerspecie kunnen worden hergebruikt. Hierdoor wordt minder materiaal gestort en hoeven er minder primaire grondstoffen te worden gewonnen.

Het hergebruik wordt verder gestimuleerd doordat de bodemregels gelijk zijn in de regio's Zaanstreek-Waterland, Zuid-Kennemerland en IJmond en er daarmee meer toepassingslocaties beschikbaar komen om vrijkomende grond- en baggerspecie duurzaam her te gebruiken.

BIJLAGEN

1. Nota Bodembeheer, deelnemende gemeenten Omgevingsdienst IJmond.
2. Notitie Actualisatie Nota Bodembeheer en gevolgen OW voor Bodem.
3. Beleidswijzigingen per regio.